

Vereniging Nederlandse Gemeente.
Postbus 30435
2514 JS Den Haag.

datum: 15-04-2019 e-mail: t.devries@debilt.nl bijlage:
uw kenmerk: doorkiesnr.: (030) 228 94 88 afdeling: Sociaal Domein
ons contactpersoon T. de Vries onderwerp Internetconsultatie
kenmerk: : : abonementstarief Wmo

Geachte mevrouw, heer

Met deze brief willen wij graag reageren op uw oproep om mee te doen aan de internetconsultatie met betrekking tot het voornemen van de regering om de eigen bijdragen op de Wet langdurige Zorg en de Wmo per 2020 terug te brengen tot een abonementstarief. Wij doen dit vanuit het perspectief van de gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede en Zeist, vijf samenwerkende regiogemeenten, waar de uitgaven op het Sociaal Domein de rijksbudgetten fors overschrijden; een overschrijding die grotendeels/deels het gevolg is van teruglopende rijksinkomsten.

De nu aangekondigde regeringsmaatregel is nauwelijks van een nadere onderbouwing voorzien. Niet duidelijk wordt waarom de situatie van november 2016 dusdanig veranderd is, dat zulke ingrijpende maatregelen nodig zijn. Temeer daar per 2017 al ingrepen in de eigen bijdragen op de Wmo zijn gedaan. Vanaf 2017 betalen lage inkomens dus al de laagste eigen bijdragen, die kan teruglopen tot € 0.

Inhoudelijke gevolgen maatregel

Al enige jaren is vanuit rijk en gemeenten een beleid ingezet waarmee burgers aangezet worden tot eigen verantwoordelijkheid en oplossingen in eigen kring. Deze maatregel zal naar verwachting leiden tot een forse toename van inwoners die zich tot het lokale wijkteam richten om hun problemen op te lossen, zonder dat daar een passende eigen bijdrage tegenover staat. De eerste maanden van dit jaar hebben wij daar in onze gemeenten al diverse voorbeelden van gezien.

Het heffen van eigen bijdragen is ook altijd bepleit om bewustwording te vergroten dat voorzieningen in de zorg geld kosten voor de gemeenschap. De invoering van de Algemene Maatregel van Bestuur per 01-01-2019 maakt al duidelijk dat inwoners eerder een maatwerkvoorziening aanvragen. Als voorbeeld: het is goedkoper voor de inwoner om een hulp bij het huishouden via de gemeente in te zetten dan deze hulp zelf particulier in te kopen.

Financiële gevolgen maatregel

Alle gemeenten hebben via de meicirculaire een compensatie ontvangen voor de gederfde eigen bijdrage. Deze extra gelden zijn niet dekkend voor de extra kosten waar gemeenten voor komen te staan door een toename in het aantal toegekende maatwerkvoorzieningen en de extra fte voor de bezetting van de sociale wijkteams om de extra aanvragen af te handelen.

Bijkomende financiële knelpunten binnen het Sociaal Domein

De financiën Sociaal Domein staan onder druk. Maatregelen rond de huishoudelijke hulp leiden eveneens tot kostenstijgingen. De uitspraken van de Centrale Raad van Beroep maken dat nauwelijks oplossingen mogelijk zijn om de toenemende vraag terug te dringen. De tarieven van de hulp bij het huishouden stijgen door het aannemen van de Algemene Maatregel van Bestuur "reële prijs Wmo 2015" en het inrichten van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden biedt vanaf 2020 geen oplossing meer omdat algemene voorzieningen ook onder het abonnementstarief vallen.

Abonnementstarief

Wij onderstrepen het belang om vervoer uit te sluiten van het abonnementstarief. Tegelijkertijd willen wij u erop attenderen dat het vervoerscomponent niet in de Wet Langdurige Zorg is opgenomen waardoor bewoners van een verpleeginstelling een onterecht beroep doen op een Wmo voorziening. Deze wetswijziging biedt wellicht ruimte om deze omissie te herstellen. Ook zouden wij graag duidelijk krijgen wat de wetgever als algemene voorziening omschrijft. Recente jurisprudentie spreekt van 'oude algemene voorzieningen' en 'nieuwe algemene voorzieningen'. Dit onderschrijft temeer dat de beleidsvrijheid van gemeenten op de Wmo steeds verder afneemt maar ook dat het begrip algemene voorziening breed is uit te leggen.

Is Tafeltje dekje straks ook een algemene voorziening waar slechts € 19,00 per maand aan eigen bijdrage geldt?

Samenvattend

De afgelopen jaren is door het rijk sterk ingezet op eigen verantwoordelijkheid van burgers en bijdragen naar rato vanuit eigen mogelijkheden. Die beleidslijn overziend, missen wij een gedegen onderbouwing van het regeringsvoornemen om de eigen bijdragen in de Wmo terug te brengen tot een vast abonnementstarief, onafhankelijk van inkomen of afname van voorzieningen.

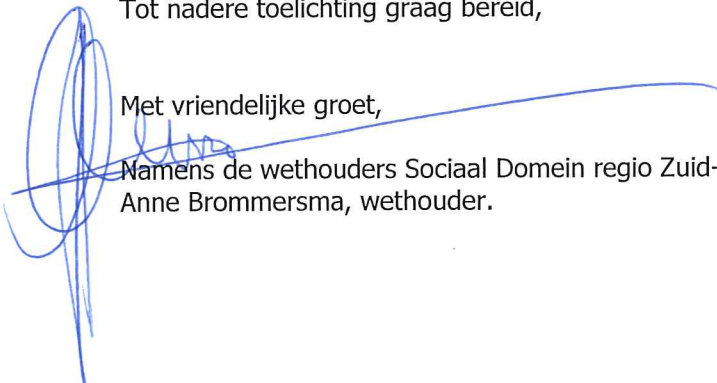
Diverse onderzoeken van de afgelopen jaren, zowel in opdracht van VWS als door gemeenten zelf, wijzen immers niet op grootschalige zorgmijding vanwege de eigen bijdragen in de Wmo.

Gemeenten hebben al grote tekorten op het sociaal domein. Een verdere stijging van uitgaven op de Wmo kan ertoe leiden dat niet alle kwetsbare inwoners de zorg ontvangen die ze nodig hebben.

Wij dringen er bij u op aan dat gemeenten voldoende compensatie tegemoet kunnen zien en rekening gehouden wordt met de gewenste beleidsvrijheid. Alleen op die manier ontstaat een bestendig Wmo-beleid waarmee kwetsbare inwoners naar behoren ondersteund kunnen worden.

Tot nadere toelichting graag bereid,

Met vriendelijke groet,

Namens de wethouders Sociaal Domein regio Zuid-Oost Utrecht,
Anne Brommersma, wethouder.